

Friluftslivets fellesorganisasjon

Adresse: Nedre Slottsgate 25, 0157 OSLO
Telefon: 23 31 09 80, Telefaks: 23 31 09 89, E-post: post@frifo.no
Org. nr.: 971 262 834, Bankgiro: 7154.05.51671, Postgiro: 0801 2713550

Direktoratet for naturforvaltning
7485 Trondheim

Dato 08.05.2003

FORSLAG TIL UTVIDELSE AV BØRGEFJELL/BYRKIJE NASJONALPARK OG OPPRETTELSE AV AUSTRE TIPLINGEN/LUVLIE DIEPHELL LANDSKAPSVERNOMRÅDE - HØRINGSUTTALELSE

Vi viser til Deres brev av 18.03.2003 angående sentral høring av forslag til utvidelse av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og opprettelse av Austre Tiplingen/luvlie Diephell landskapsvernopråde i Nordland og Nord-Trøndelag fylker.

Friluftslivets fellesorganisasjon (FRIFO) representerer de tolv største friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen nesten ½ million medlemskap. En av hovedoppgavene for FRIFO er å ivareta allemannsretten og det enkle tradisjonelle (ikke-motoriserte) friluftslivets vilkår i Norge.

FRIFO støtter forslaget om utvidelse av Børgefjell/Byrkije nasjonalpark og opprettelsen av Austre Tiplingen/luvlie Diephell landskapsvernopråde i Nordland og Nord-Trøndelag fylker. Vi mener dette vil være den beste måten å sikre de store nasjonale natur- og friluftslivsinteressene som finnes i dette området.

Verneplanen

Forslaget til utvidelse av Børgefjell nasjonalpark og opprettelse av Austre Tiplingen landskapsvernopråde er en oppfølging av St meld nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge".

Det foreslås at eksisterende Børgefjell nasjonalpark på 1106 km² utvides med 352 km², samt opprettelse av et landskapsvernopråde på 44 km². Det totale vernearealet blir 1503 km². Verneområdet vil berøre kommunene Hattfjelldal, Grane, Namsskogan og Røyrvik.

Behov for vern

Den generelle samfunnsutvikling fører til et stadig sterkere press på naturen. Mulighetene for å drive friluftsliv svekkes kontinuerlig ved at attraktive naturområder reduseres i størrelse og kvalitet,

og gjenværende områder gjøres vanskeligere tilgjengelig. Blant annet har inngrepsfrie naturområder i Norge blitt redusert dramatisk i løpet av de siste 100 årene som følge av ulike typer utbygginger og inngrep. Dessverre fortsetter denne utviklingen, og FRIFO mener derfor det nå er svært viktig at vi tar vare på de naturverdiene som fortsatt finnes, både i og utenfor inngrepsfrie områder, blant annet for å ivareta friluftslivet som er en del av norsk kulturarv og som en del av det helseforebyggende arbeidet i Norge.

Det er derfor svært viktig at St meld nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge" nå blir gjennomført så raskt som mulig for å sikre de siste større gjenværende verneverdige naturområdene i Norge. FRIFO er imidlertid redd at snevre særinteresser skal svekke resultatet av denne landsplanen. Vi mener å se en økende tendens til at disse særinteressene får gjennomslag i forvaltningen, med det resultat at verneområdene både blir mindre og verneformen blir svakere enn det det er faglig grunnlag for.

Forslaget til utvidelse av Børgefjell nasjonalpark kan muligens være et eksempel på en slik tendens da det ut fra høringsdokumentene synes å kunne være områder som burde vært med i verneområdene.

Friluftsliv og retten til fri ferdsel

Friluftslivet er en viktig del av den norske kulturarven og er samtidig et viktig bidrag til det helseforebyggende arbeidet. Det er derfor svært viktig at verneforskriften tar hensyn til dette.

Den frie ferdselsretten (allemannsretten), jf friluftsløven er et grunnleggende fundament for utøvelse av det tradisjonelle friluftslivet i Norge. FRIFO er derfor i prinsippet i mot enhver regulering som kan rokke ved denne retten. Vi kan imidlertid se at det i noen spesielle tilfeller kan være behov for å regulere ferdselen av hensyn til sårbare naturtyper og/eller arter. Det er imidlertid svært viktig at reguleringen ikke legger unødvendige og ikke begrunnede restriksjoner på det enkle, naturvennlige og ikke-motoriserte friluftslivet. Bant annet er det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisnings-sammenheng. At medlemmer i frivillige lag og foreninger, skoleelever og studenter blir tatt med på tur i verneområdene og på den måten får et positivt forhold til disse områdene vil være et viktig bidrag til å sikre en framtidsetta forvaltning av disse områdene spesielt, men også for naturen generelt.

Børgefjell nasjonalpark med den foreslåtte utvidelsen er et område med nasjonal verdi for det enkle og naturvennlige friluftslivet. Selv om det er et mål å beholde dette området mest mulig urørt (noe FRIFO fult ut støtter), mener FRIFO at friluftslivet likevel bør være en del av verneformålet. I St meld nr 62 (1991-92) "Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge" heter det blant annet: *Departementet fastslår at ved siden av vern av naturmiljøet, er sikring av områder for friluftsliv et svært viktig formål med opprettelse av nasjonalparker.* FRIFO mener derfor at friluftslivet må tas inn som en del av verneformålet både for nasjonalparken og for landskapsvernområdet.

Vi er også glad for at verneforskriftene ikke er til hinder for vedlikehold av eksisterende stier, bruer, skilt og lignende, som er til nytte og glede for det enkle og naturvennlig friluftslivet.

Som vi skriver ovenfor mener vi at det viktig at vernebestemmelsene ikke fører til unødvendige restriksjoner eller hindringer på mindre arrangementer i undervisningssammenheng. FRIFO er derfor fornøyd med formuleringen i verneforskriftenens punkt 5.2, forutsatt at disse også gjelder universiteter og høyskoler.

Motorferdsel

FRIFO mener det er viktig å redusere eller begrense motorferdsel i utmark til et minimum. Spesielt gjelder dette barmark, men gjelder også kjøring på snødekt mark. Det er derfor viktig at verneforskriftene kun åpner for det som er ytterst nødvendig, og at det gjennomføres en streng forvaltningspraksis.

Vennlig hilsen

Friluftslivets fellesorganisasjon

Harald Tronvik
generalsekretær

Hans Erik Lerkelund
fagkonsulent